

DAR VĚDĚNÍ

Potkat se srdcem

Vědění v biblickém chápání nemá co dělat s předměty, jako je fyzika, chemie nebo geografie. Ani s vědou, což je způsob, jak zkoumat realitu, která směřuje k objektivitě a přesnosti.

Vědění v Bibli je něco úplně jiného!

(6. – 9. třída ZŠ)

Katecheze č. 7 z cyklu „Dary Ducha svatého“

Krátce pro katechetu

Biblickému významu slova „vědění“ nás učí například:

- odpověď, kterou dala Marie andělovi Gabrielovi ve chvíli zvěstování: „Žádného muže nepoznávám“ (Lk 1,34).
- smutná slova, která řekl Petr předtím, než zakorhal kohout: „Ženo, neznám ho!“ (Lk 22,57).
- opakující se Ježíšovy výzvy v Janově evangeliu: „Když poznáte mě, poznáte také mého Otce!“ (J 8,19)

Díky lingvistice můžeme říci, že pokud mluvíme o daru **vědění** – italsky „scienza“, musíme tím ve skutečnosti myslet **znalost, poznání** – italsky „conoscenza“, což bychom mohli přeložit jako **spolu-vědění**.

Abychom tomu porozuměli, je třeba si vzít **příklad ze života**: když někoho potkáme, poznáváme ho právě díky tomuto setkání. Smyslem biblického slova poznání – vědění je právě tato blízkost. Právě přiblížení se dává možnost milovat (také vady a chyby), „obléci si šaty toho druhého“. To srdce chápe, mnoho vytuší, a proto předvídá, předchází a stará se; prostě pečuje. Když se nepřiblížíme, ani ve skutečnosti nevíme, jak druhý různé situace prožívá a co opravdu potřebuje.

Vědění je postoj, který se týká nejen lidí ale také věcí a lidských činností.

Vědění tedy znamená **nadchnout se**, vědění znamená **milovat vlastní práci** (nebo studium), vědět znamená uvědomit si, že stvoření je „velmi dobré“ (Gen 1,31); že vše je zde proto, abychom to chránili, a ne abychom si mysleli, že nám to všechno patří a můžeme si dělat, co chceme.

Dar vědění znamená **objevovat Boha ve všem**. A nakonec je to zamilovanost, která dává všem věcem zazářit: nic nám už pak není cizí, nikdo už není cizincem.

Biblické vědění je opravdu něco úplně jiného, než si myslíme.

Úvodní aktivita – hra „Lámání chleba“

Hráči se rozdělí na přibližně čtyřčlenné skupiny a rozsadí se v prostoru tak, aby neviděli a neslyšeli, co se v ostatních skupinách děje. Každá skupina pak dostane talíř, na kterém bude o jeden krajíc méně, než má skupina členů. Vedoucí oznámí, že teď mají skupiny tři minuty na to, aby se o chléb rozdělili. Žádnou další instrukci ale nedává!

Po třech minutách vedoucí všechny svolá a vyzve je, aby řekli, jak se o chléb rozdělili. Poukáže na to, že **neřekl**, že mají rozdělit chléb na stejné díly. Zkusili zjistit, jestli někdo nepotřebuje chleba víc a někdo méně? Na to je možné navázat úvahou o vědění – poznání podle zásady výše: poznání plyne ze setkání a vzájemného sdílení.

Hledání

Co všechno musí předcházet, než se ocitne jeden krajíc chleba na našem stole? Žijeme v bohaté části planety a chléb na našem stole nechybí, a proto nad tím ani nepřemýšlíme. A někdy ho dokonce jíme s nechutí jako běžnou nezajímavou záležitost; za každým kouskem chleba je ale poměrně dlouhý příběh. Pec, mlýn, sklizeň, zlaté lány, příprava půdy, sníh na polích, rozsévání, orání, třídění zrní... to všechno je za jedním krajícem chleba!

A nesmíme zapomínat ani na dávnou historii: základní pokrm člověka – chleba se rodil od chvíle, kdy si člověk pražil na kameni pšeničná zrna, pak je začal dávat do vody a vařit jako v polévce, až objevil kvas a pečení v peci.

Takové je biblické poznání chleba: přiblížení se, které ukazuje pravý význam dané věci. Dar vědění tedy znamená jíst chleba zamilovaně. Znamená to děkovat Bohu za tento dar, plod země a lidské práce.

Je sice pravda, že chleba obsahuje také karbohydráty, které jsou základem naší výživy – a také to je důležité – ale to už je jiný příběh...

Společný rozhovor

Na setkání si můžeme přinést jeden krásný bochník chleba. Děti se ptáme: Co všechno se musí stát předtím, než vznikne? Přemýšlíme nad tím, poté použijeme pracovní list, nakonec se společně pomodlíme.

Závěrečná modlitba

Pane, dej nám více pochopit, že teprve to, co poznáváme, můžeme více milovat, a teprve to, co milujeme, můžeme opravdu poznat. A prosíme: otevři naše srdce pro Tebe, pro tvou lásku, která jediná všechno správně poznává! Amen

Autor: Maria Grazia Ciravegna a Francesco Cravero.

Překlad a úpravy z Dossier Catechista 7/2015 – 2016 David Žofák a Lenka Jeřábková.

BLÍZKO, BLÍZKO

Vědění, dokonce poznání

Syntéza

- Jak to probíhá, když někoho nebo něco poznáváme? Třeba nový sport?
- Pro začátek se přibližujeme, pak otevíráme oči a uši dokořán a nastartujeme mozek. Málokdy nebo nikdy se nestává, že bychom k tomu nepřidali také srdce: v otevřenosti je vášeň (ať už vůči lidem, tak i vůči věcem).
- Takže **vědění, které je lépe nazývat poznáním, je právě toto: přiblížit se tak, abychom mohli milovat (dokonce zamilovat se a nadchnout se)**, znamená to nevnímat nic jako cizí, protože všechno přichází od Boha, Otce a Stvořitele. V podstatě: píše se to „vědění“, ale čte se to „vášeň“.

Aktivita

Vymyšlený dárek

Kdybych mohl, tak ti daruji

- Pro účastníky připravíme listy s tímto popisem. Každý z nich si svůj podepíše. Pak je vybereme a náhodně znovu rozdáme.
- Každý se pak zamyslí a napíše do cizího listu dárek, který by podle něj byl pro toho druhého nejvhodnější. Pak listy znovu předáme jejich majitelům.
- Pak kromě toho, že za své dárky poděkujeme, by měl každý zkusit odhadnout, od koho dárek „dostal“ a říci, jestli by ho považoval za vhodný nebo ne.
- A v tom je vlastně vědění podle Bible: přiblížení se, které dokáže odhadnout, jaký dárek by pro někoho mohl být ten správný. Jak si poradila naše skupina?

Úsměv

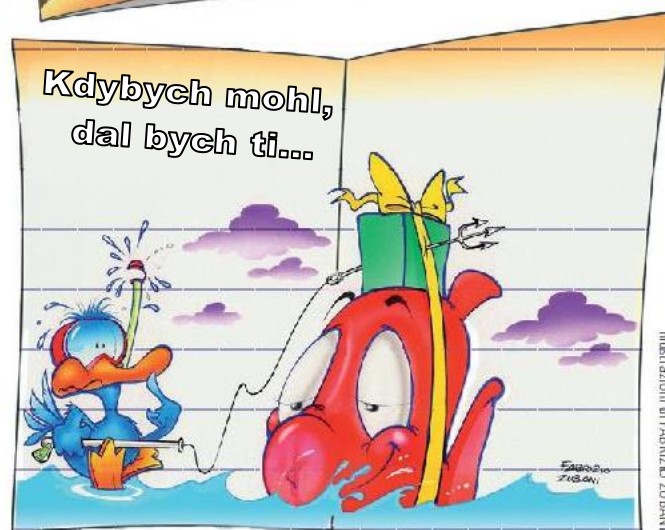
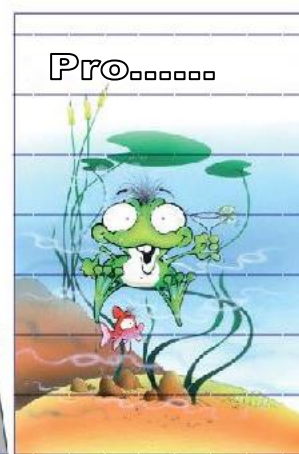
Jednoho dne otec Presuntius dostal pořádnou lekci!

Modlil se ve své cele, když vtom zabušil na jeho dveře jeden poutník.

„Promiň, abba, mohl bys mi ukázat cestu do Aleppa?“

„Ne, ale znám cestu do ráje!“

Poutník mu řekl: „Jak se můžu spolehnout na někoho, kdo zná cestu vedoucí do dálky, ale neví nic o té, která vede blízko?“ (R. Kern, Humor pouštních otců)

BLÍZKO, BLÍZKO

Vědění, dokonce poznání

Syntéza

- Jak to probíhá, když někoho nebo něco poznáváme? Třeba nový sport?
- Pro začátek se přibližujeme, pak otevíráme oči a uši dokořán a nastartujeme mozek. Málokdy nebo nikdy se nestává, že bychom k tomu nepřidali také srdce: v otevřenosti je vášeň (ať už vůči lidem, tak i vůči věcem).
- Takže **vědění, které je lépe nazývat poznáním – je právě toto: přiblížit se tak, abychom mohli milovat (dokonce zamilovat se a nadchnout se)**, znamená to nevnímat nic jako cizí, protože všechno přichází od Boha, Otce a Stvořitele. V podstatě: píše se to „vědění“, ale čte se to „vášeň“.

Aktivita

Vymyšlený dárek

Kdybych mohl, tak ti daruji

- Pro účastníky připravíme listy s tímto popisem. Každý z nich si svůj podepíše. Pak je vybereme a náhodně znovu rozdáme.
- Každý se pak zamyslí a napíše do cizího listu dárek, který by podle něj byl pro toho druhého nejvhodnější. Pak listy znovu předáme jejich majitelům.
- Pak kromě toho, že za své dárky poděkujeme, by měl každý zkusit odhadnout, od koho dárek „dostal“ a říci, jestli by ho považoval za vhodný nebo ne.
- A v tom je vlastně vědění podle Bible: přiblížení se, které dokáže odhadnout, jaký dárek by pro někoho mohl být ten správný. Jak si poradila naše skupina?

Úsměv

Jednoho dne otec Presuntius dostal pořádnou lekci!

Modlil se ve své cele, když vtom zabušil na jeho dveře jeden poutník.

„Promiň, abba, mohl bys mi ukázat cestu do Aleppa?“

„Ne, ale znám cestu do ráje!“

Poutník mu řekl: „Jak se můžu spolehnout na někoho, kdo zná cestu vedoucí do dálky, ale neví nic o té, která vede blízko?“ (R. Kern, Humor pouštních otců)

